

L'educació del segle XXI: claus per a la seva comprensió

Anys acadèmics 2024-25

Professorat	Sara González Gómez i Avelina Miquel Lara
Departament	Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques
Despatx	Sara González Gómez (C105) Avelina Miquel Lara (B206)
Edifici	Edifici Guillem Cifre de Colonya
Telèfon	Sara González Gómez. Tlf: 971172659 Avelina Miquel Lara. Tlf: 971172364
Correu electrònic	sara.gonzalez@uib.es avelina.miquel@uib.eu
Tutories	Horari flexible a convenir

1

Resum: L'educació, a més de ser una necessitat per al progrés social, i la condició per fer possible una societat cohesionada i justa, és un fenomen complex que es veu afectat pels canvis socials, econòmics, culturals, polítics i, fins i tot, sanitaris. Aquesta assignatura pretén aportar els coneixements necessaris per entendre la funció de l'educació al segle XXI i conèixer alguns dels factors històrics, polítics i socials que condicionen l'educació actual, així com valorar els reptes de futur.

Durada: 3 al 24 de març de 2025

Llengua vehicular: Castellà

Objectius:

- Conèixer les principals característiques i la història recent dels nostres sistemes educatius escolars i no escolars.
- Comprendre els principis bàsics de la intervenció educativa a través de les teories, pedagogs i moviments contemporanis.
- Aprofundir en el concepte d'infància al llarg del temps i en l'evolució històrica dels drets de la infància.

- Comprendre la incidència que tenen els fenòmens educatius en el desenvolupament social i cultural de les societats actuals.
- Analitzar les problemàtiques i les necessitats del sistema educatiu actual.
- Conèixer i debatre aquestes problemàtiques i les accions i estratègies per fer-hi front.

Continguts:

- Tema 1. De que parlem quan parlem d'educació?
- Tema 2. L'evolució històrica del concepte d'infància i dels seus drets.
- Tema 3. El desafiament de l'educació inclusiva.
- Tema 4. L'organització actual del sistema educatiu i els seus referents històriques.
- Tema 5. Globalització, TIC's i els desafiaments de la Intel·ligència Artificial (IA)
- Tema 6. Política educativa avui dia.
- Tema 7. Reptes actuals de l'educació d'adults.

Activitats:

- Participació activa a les sessions expositives.
- Lectura de textos breus (articles, informes, estudis...).
- Treball amb arxius i fonts per a la recerca històric educativa.
- Reflexió i comparació entre experiències escolars viscudes i els continguts apresos en l'assignatura.
- Anàlisi d'experiències innovadores d'educació en l'actualitat.

Criteris d'avaluació:

Tots els alumnes i les alumnes que optin al Diploma Sènior hauran de fer un treball de recollida de testimoniatges orals, de diferents generacions, sobre un tema educatiu concret a lliure elecció, que permeti realitzar un estudi comparat i evolutiu sobre la temàtica. Es lliurarà un treball escrit en el qual es presenti el tema triat i la informació recopilada a través dels testimonis orals, tot això contrastat amb bibliografia especialitzada de referència que podrà ser recomanada, si fos necessari, per les professores de l'assignatura.

Bibliografia de referència:

Cambi, F. (2006). *Las pedagogías del siglo XX*. Madrid: Editorial Popular SA.

Cardús, S. (2000). *El desconcert de l'educació. Les claus per entendre el paper de la família, l'escola, els valors, els adolescents, la televisió... i la inseguretats del futur*. Barcelona: Edicions La Campana.

Delval, J.; Lomelí, P. (2013). *La educación democrática para el siglo XXI*. México/Argentina: Siglo XXI Editores.

Imbernón (coord.) (2002). *La educación en el siglo XXI. Los retos del futuro inmediato*. Barcelona: Graó.

Sabariego Puig, Marta (2002). *La educación intercultural ante los retos del siglo XXI*. Bilbao: Desclée.

Soler, Joan; Colleldemont, Eulàlia (coord.). (2018). *Pedagogías y prácticas educativas contemporáneas*. Barcelona: Horsori Editorial.

UNESCO (2023). La escuela en la era de la inteligencia artificial. *El Correo de la UNESCO*.

Breu currículum:

Dra. SARA GONZÁLEZ GÓMEZ. Doctora en Ciències de l'Educació per la Universitat de Salamanca (USAL) i professora titular d'Universitat del Departament de Pedagogia i Didàctiques específiques de la Universitat dels Illes Balears (UIB). És membre del Grup d'Estudis d'Història de l'Educació (IRIE/UIB) i actualment treballa en un projecte de R+D+i dedicat a «Història pública de l'educació a Espanya (1970-2020). Percepció social, memòria col·lectiva i construcció d'imaginari sobre els docents i les seves pràctiques». En relació a les seves principals línies d'investigació, ha treballat especialment la història de les universitats, la fotografia com a font en la història de l'educació, la premsa pedagògica, l'opinió pública en educació a través de la premsa i la història pública de l'educació.

Dra. AVELINA MIQUEL LARA. Doctora en Ciències de l'Educació per la Universitat dels Illes Balears i professora d'Universitat del Departament de Pedagogia i Didàctiques específiques de la UIB. És membre del Grup d'Estudis d'Història de l'Educació (IRIE/UIB) i actualment treballa en un projecte de R+D+i dedicat a «Història pública de l'educació a Espanya (1970-2020). Percepció social, memòria col·lectiva i construcció d'imaginari sobre els docents i les seves pràctiques». Ha centrat la seva recerca en l'ús de la imatge com a font històrico-educativa i en l'ús de la premsa de guerra republicana com a eina pedagògica. S'ha interessat i publicat sobre la història de l'educació física i actualment ha començat a fer recerca i publicacions sobre història pública de l'educació.